

Tájfejlődési sajátosságok az ipari-gazdasági területek és az autópályák összefüggésében Borsod-Abaúj-Zemplén megye példáján

Szerző: Keszthelyi Ákos Bence, Tájépítészmérnök MSc., II. évfolyam

Konzulens: Dr. Jombach Sándor, egyetemi adjunktus

Munka helyszíne: SZIE-TÁJK, Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék

A kutatásom apropóját az a felismerés képezte miszerint autópályán utazva az avatatlan szemnek is feltűnhet, hogy rengeteg ipar-gazdasági terület – logisztikai központ, gyárak, raktárak stb. – található az út mentén. Pusztán érdeklődésem végül az egyetemi alapszakot lezáró kutatássá nőtte ki magát.

Első lépésben vizsgáltam, hogy a kutatási területen, hogyan alakultak ki a jelentős ipari-gazdasági területek – Ipari Parkok –, mikor épültek az autópályák és mi célból. Milyen természeti és földrajzi adottságok befolyásolják az ilyen létesítmények létrejöttét, hogyan kapcsolódik a terület az európai hálózatokhoz – TEN-T, TINA – és mindezek milyen hatással vannak az ipari telephelyválasztásra.

Fő célom az ipari-gazdasági területek és autópályák településre, települési életre, népességre gyakorolt hatásának kimutatása. Demográfiai és gazdasági mutatók alapján elemeztem, hogy az egyes létesítmények, infrastruktúra elemek megépülése, kialakulása mennyire befolyásolta a térség fejlődését – hogyan változtak a vizsgált mutatók – a megye többi – nem autópályamenti – területéhez képest. Továbbá feltártam az autópályák és az ipari-gazdasági területeket által létrejövő tájhasználati konfliktusokat különös figyelemmel a kettő összefüggéséből, összeköttetéséből létrejövő és a településszerkezetet befolyásoló problémákra is.

A megyében autópályával és jelentős ipari-gazdasági területtel – Ipari Parkkal – rendelkező térségek példáján vetítettem előre, hogy a közlekedési infrastruktúra-fejlesztés után milyen társadalmi, gazdasági folyamatok várhatóak, miként segíthet a térség fejlődésében az épülő autópálya, továbbá hogyan hat a térség és az egyes települések területhasználati struktúrájára.

A kutatási terület mintegy 83 települést és több mint 2000 km²-nyi területet fed le, így a feltárt eredmények, konfliktusok, problémák ennek megfelelően térségi, területi léptékűek.

Kulcsszavak: autópálya, Ipari Park, tájhasználati konfliktus, területhasználat, településszerkezet